

Klankbordgroep

Commissies van Toezicht justitiële inrichtingen

Jaarverslag 2019

Utrecht, april 2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Samenstelling Klankbordgroep CvT's	4
3. Vergaderingen Klankbordgroep CvT's	5
4. Landelijke themadag Commissies van Toezicht 2019	8
5. Opleiding	11
6. Overleg met diverse instanties	12
7. Jaarverslagen	16
8. Overige activiteiten	20
9. Toelichting jaarcijfers 2019	21

- Bijlage 1: Klaver totalen-sectoren-categorieën 2019
- Bijlage 2: Overzicht inrichtingen.
- Bijlage 3: Klaver jaaroverzichten aantallen per sector + beslissingsoverzicht (deels (on)gegrond / NO, ingetrokken (na bemiddeling) rogatoir verzoek, niet dicht geboekt in Klaver)
 - Detentie centra,
 - Jeugd,
 - TBS (forensische zorg) en
 - Volwassenen (GW)
- Overzicht per sector van de 4 categorieën waarover het meest geklaagd is in 2019 en waarop gestuurd zou kunnen worden (door DJI) in 2020.
- Bijlage 4: Overzicht van aantallen per jaar / per sector 2012-2019 (inzicht toename / afname klachten per sector).
- Bijlage 5: Brief Borging KBG
- Bijlage 6: Voorzet e-learning

1. Inleiding

De Klankbordgroep Commissies van Toezicht (hierna: KBG CvT's) bestaat inmiddels ruim tien jaar. De KBG heeft als doel de kwaliteit van het maatschappelijk toezicht door de commissies van toezicht te bevorderen. De KBG doet dit door als intermediair contacten te leggen en te onderhouden tussen de commissies, best practices uit te wisselen en met behulp van het Kenniscentrum CvT's (hierna: KC CvT's) relevante kennis aan te bieden. In de loop van de jaren is de KBG CvT's gesprekspartner geworden van organisaties op landelijk niveau die ook het (bewaken van) detentiesysteem tot hun taak rekenen. De KBG CvT's overlegt inmiddels tweemaal per jaar met de RSJ, de Inspectie Justitie en Veiligheid, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en eenmaal per jaar met de Nationale Ombudsman en de verantwoordelijke bewindsman, nu de Minister voor Rechtsbescherming.

De KBG CvT's kijkt met een overall blik naar het CvT werkkterrein. CvT's zijn een bij wet (de PBW en daarmee vergelijkbare wetgeving voor de forensische zorg en de jeugddetentie) ingesteld onafhankelijk orgaan en ze opereren autonoom. Door het leggen van verbindingen tussen de CvT's en andere bij het toezicht betrokken instanties en het beantwoorden van specifieke vragen van (leden van) CvT's draagt de KBG CvT's bij aan de kwaliteitsontwikkeling van het toezicht en aan de versteviging van de positie van de CvT's in het penitentiaire veld.

Het uitbouwen en verstevigen van de relaties met de CvT's en de externe instanties behoorde in 2019 tot het hoofddoel van de KBG CvT's. De KBG CvT's heeft daarnaast de kennisuitwisseling tussen de CvT's gestimuleerd en is vertegenwoordigd in de redactieraad van het KC CvT's.

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de activiteiten en ontwikkelingen in 2019 van de KBG CvT's. De Klankbordgroepleden hopen dat u het lezenswaard en informatief vindt.

Utrecht, april 2020

Leen Diepenhorst
Voorzitter Klankbordgroep Commissies van Toezicht

2. Samenstelling Klankbordgroep CvT's

De KBG CvT's Commissies van Toezicht streeft naar een evenwichtige vertegenwoordiging uit de sectoren Gevangeniswezen (inclusief bijzondere voorzieningen als Vreemdelingenbewaring, DV&O etc.), Jeugd en TBS. De KBG CvT's bestond in 2019 uit de volgende personen:

Leen Diepenhorst (voorzitter)	Vicevoorzitter Commissie van Toezicht P.I. Leeuwarden (lid KBG sinds 2012)
Donate Merison-Bouwer	Secretaris KBG CvT's en landelijk coördinator CvT's, hoofdredacteur Kenniscentrum CvT's, www.commissievantoezicht.nl (28 uur per week, per 1 april 2014)
Gevangeniswezen	
Hendrik Vis	Voorzitter Commissie van Toezicht PI Rotterdam locatie De Schie (KBG sinds 1-11-2014) Sector gevangeniswezen Vertegenwoordiger KBG binnen NPM
Frank Koningsveld	voorzitter Commissie van Toezicht PI Dordrecht, beklagrechter CvT PI Vught (KBG sinds 1 april 2018) Sector gevangeniswezen
Paul Beekman	voorzitter Commissie van Toezicht PI Arnhem (KBG sinds 1 juli 2018) Sector gevangeniswezen
Jeugd	
Edmee Rambaldo - Zegers de Beijl	Vicevoorzitter Commissie van Toezicht Jeugdinrichting De Hartelborgt, lid CvT PI Rotterdam locatie De Schie (KBG sinds 1-1-2016) Sector jeugd & gevangeniswezen
Bijzonder voorzieningen vacature	
Forensische Zorg	
Jetty Gerritse (vice vz.)	Voorzitter Commissie van Toezicht Van der Hoevenkliniek (KBG sinds 1 april 2014) Sector forensische zorg
Adrie Lesuis	voorzitter Commissie van Toezicht Forensisch Psychiatrisch Centrum De Kijvelanden (KBG sinds 1 april 2018) Sector forensische zorg Lid redactieraad Kenniscentrum CvT's

Mr. Reinier Sepers heeft in 2019 de KBG CvT's bijgestaan als liaison vanuit DJI. De liaison functie is een deeltijdfunctie voor 4 uur per week.

Per 16 september heeft dhr Sepers een leidinggevende functie aangenomen bij de Dienst Geestelijke verzorging. Tot 1 januari 2020 is dhr. Sepers liaison gebleven naast zijn nieuwe functie. Mr. Andrea Vogelsberger senior beleidsadviseur, is de nieuwe liaison namens DJI vanaf 1 januari 2020.

Met uitzondering van de sector 'bijzondere voorzieningen' is er met de bezetting vanuit de diverse sectoren een goede verdeling tot stand gebracht. Het aanstellen van een nieuwe KBG collega voor de laatstgenoemde sector is ondanks diverse inspanningen nog niet gelukt. Wel is er op regelmatige basis contact tussen de KBG en de voorzitter van de CvT van Detentiecentrum Rotterdam (DCR) om toch aangesloten te blijven.

3. Vergaderingen Klankbordgroep CvT's

In 2019 waren er tien reguliere vergaderingen van de KBG CvT's. Acht van vergaderingen vonden plaats bij de Dienst Justitiële inrichtingen (Ministerie van J&V) in Den Haag. Twee maal per jaar vergaderde vanaf 2019 de KBG CvT's 'op locatie', dat wil zeggen bij en als gast van een Commissie van Toezicht van een instelling of inrichting.

De april vergadering vond plaats bij PI Almelo, waar de KBG CvT's eerst in gesprek gingen met een aantal CvT-leden. Bespreekpunten waren onder meer:

- Verzoek KBG input invulling van de themadag;
- Elektronische SamenwerkingsFunctionaliteit (eSWF): is de CvT er mee bezig?
- Ledenbestand, eventueel verloop, hoe komen ze aan nieuwe mensen (coöptatie, openstelling), diversiteit;
- Wat zien ze als nut van de KBG en/of wat verwachten ze ervan;
- Hoe zijn zij destijds met de dreigende sluiting van PI Almelo omgegaan;
- Jaarverslag van CvT PI Almelo over 2018;
- Presentatie project Huis van Herstel door Anousjka Talen, Programmamanager / Directielid, Portefeuillehouder Leefklimaat, Ketensamenwerking, Herstel, Re-integratie en Huis van Herstel

De oktober vergadering vond plaats bij de Van der Hoeven Kliniek in Utrecht.

De Van der Hoeven Kliniek maakt onderdeel uit van 'De Forensische Zorgspecialisten' en is een gespecialiseerde instelling voor klinische forensische psychiatrie. De KBG is rondgeleid door twee medewerkers en twee patiënten van de kliniek.

Voor het gesprek met de leden van de CvT van de Van der Hoevenkliniek had de KBG zich vooral voorbereid middels hun jaarverslag 2018. Daaruit bleek dat de klachten van de bewoners van de kliniek vooral betrekking hadden over ten aanzien van hen genomen maatregelen, in het bijzonder het naar hun oordeel onterechte insluiten. Er is in het verslagjaar een stijging van het aantal klachten, maar hiervoor is geen duidelijke oorzaak aan te geven. Wel hadden veel klachten in 2018 betrekking op formele gebreken, zoals het niet tijdig meedelen of uitreiken van beslissingen. Dit speelde overigens in 2018 niet voor de eerste keer. De directie erkende een en ander en werkte aan maatregelen ter verbetering.

De liaisonfunctie vanuit de hoofddirectie van DJI is in 2019 waargenomen door mr. Reinier Sepers. Hij nam in die functie ook deel aan de vergaderingen van de KBG CvT's.

De landelijk coördinator Commissies van Toezicht - Donate Bouwer - (in dienst van de Rechtbank Midden-Nederland) was gedurende het verslagjaar 2019 verantwoordelijk voor de inhoudelijke en organisatorische ondersteuning van de KBG CvT's.

Het landelijke CvT voorzittersoverleg

Op 2 oktober 2019 organiseerde de KBG het 1e landelijk voorzittersoverleg. Voorheen hield de RSJ jaarlijks regiobijeenkomsten voor voorzitters van de CvT's. De RSJ is hiermee om verschillende redenen gestopt. De KBG heeft mede daarom dit in het verslagjaar opgepakt en een voorzittersoverleg georganiseerd. De eerste bijeenkomst in Utrecht is als succesvol ervaren. Bijna de helft van alle CvT's was vertegenwoordigd en veelal op (vice)voorzittersniveau. De KBG zal in 2020 weer een voorzittersoverleg organiseren.

De agenda voor 2 oktober 2019 zag er als volgt uit:

- Welkom en korte voorstelronde (wie is wie en vanuit welke CvT)
- Beoogd doel van deze bijeenkomst (voor de KBG is het een gewenste mogelijkheid om in persoonlijk contact te komen met voorzitters van CvT's)
- Benoemen van betekenisvolle ontwikkelingen in het gevangeniswezen, jeugd, forensische zorg en detentie centrum, die de positie van de toezichthouder(s) raken
- Gedachtewisseling over rol en positie van de Klankbordgroep; mogelijkheden tot onderhoud en zo gewenst intensivering van het contact
- Rol en nut van het Kenniscentrum CvT's
- Wenselijkheid en zo ja frequentie van een vergelijkbaar Voorzitters - Klankbordgroep overleg

Jaarlijkse zelfevaluatie Klankbordgroep CvT's over het jaar 2019 (dd. 23-01-2020)

In overleg is besloten om deze zelfevaluatie niet te besteden aan de klassieke evaluatie gespreksthemata's zoals vergaderfrequentie, locatie, logistiek, duur vergaderingen, indeling agenda, beschikbaarheid, inbreng, functioneren secretariaat en deelnemers en zo verder. Dit omdat de afgelopen drie zelfevaluaties van de KBG op deze punten steeds hetzelfde positieve beeld te zien gaven.

Kernpunt was de blik op de toekomst van de KBG en meer specifiek de vraag hoe de positie van de KBG op één of andere wijze te formaliseren. Binnen de KBG is er overeenstemming dat die wens niet, in ieder geval niet nu, moet worden vertaald in pogingen tot een formele wettelijke erkenning van de KBG, met alle mogelijkheden maar ook alle verplichtingen van dien. Die doelstelling acht de KBG om meerdere redenen niet realistisch.

Het thema **'formalisering/versterking van de positie van de KBG'** hebben we toegespitst op:

- a. versterking van het draagvlak voor de KBG bij de CvT's en
- b. verduidelijking van de wederzijdse ambities van het overleg met de externe partners: de hoofddirectie van DJI, de RSJ, de Inspectie J&V, de Inspectie G&J en de N.O.

a. de relatie van met de CvT's

De CvT's weten de KBG te vinden met specifieke vragen, de jaarlijkse themadag wordt gewaardeerd en druk bezocht, de vergaderingen 2 keer per jaar op locatie lijken een succes en het voorzittersoverleg dat we in 2019 voor de eerste keer organiseerde kreeg goede opkomst en respons, ook voor wat betreft de inhoudelijke ondersteuning van de rol van de KBG.

De KBG heeft nog meer acties afgesproken om de band met de CvT's te versterken. Dat gaan we (naast de jaarlijkse themadag) doen door het organiseren van een voorzittersoverleg op 13 mei 2020 en we hebben de ambitie uitgesproken de CvT's te vragen om versterking van ons mandaat door hen aan te schrijven (zie bijlage 5 pagina 30-31). Tenslotte gaat de KBG in 2020 de mogelijkheid onderzoeken de CvT's te bezoeken, bijvoorbeeld door het organiseren van 3 regiobijeenkomsten (Zuid, Midden en Noord-Nederland) voor leden van de CvT's. Afgesproken is ook dat we de communicatie naar de CvT's intensiveren door de notulen en agenda te verspreiden via de secretarissen van de CvT in plaats van deze te publiceren via de website van het Kenniscentrum CvT's.

Van de zijde van HDJI, dr. Gerard Bakker, ervaart de KBG een heel positieve visie op het belang van het maatschappelijk toezicht door de CvT's en op de rol van de KBG daarbij in het bijzonder. De heer Bakker heeft het thema 'toezicht door CvT's' in de eigen beleidsportefeuille geborgd en staat open voor formele en informele contacten vanuit de KBG. Het trage verloop van formele processen binnen DJI en de lang uitblijvende resultaten vragen van de KBG enerzijds begrip en anderzijds continue alertheid, zonder overigens de goede werkrelatie te beschadigen.

b. het expliciteren van ambities en wederzijdse verwachtingen in de relatie met de externe partners.

De KBG-CvT zal in 2020 haar bedoeling en ambities voor het overleg met de externe partners op schrift zetten en aan de externe partners bekendmaken. Dit gevolgd door de vraag aan die partners of zij op eenzelfde wijze hun verwachtingen en ambities voor het overleg met de KBG willen opschrijven en met ons willen delen.

De leden van de KBG realiseren zich terdege dat meer ambitie meer inspanning en dus tijdbesteding van de KBG leden betekent. Of het nu gaat om het organiseren van een regio overleg, het bezoeken van de CvT-vergaderingen, het organiseren van de jaarlijkse themadag, of samengevoegd het invullen van onze ambities om meer formele voet aan de grond te krijgen: het zal kwaliteit en meer inspanning en dus tijd vragen van de KBG leden, die zich overigens daartoe bereid verklaarden.

4. Landelijke themadag Commissies van Toezicht 2019

De KBG CvT's organiseerde in samenwerking met DJI de jaarlijkse Landelijke themadag voor leden van de commissies van toezicht (gevangeniswezen, forensische zorg en jeugd- en vreemdelingendetentie) en genodigden uit relevante organisaties. Het thema was 'Zicht op toezicht. Is ons toezicht, voldoende doelgericht?'

Aanleiding van het gekozen thema

De Klankbordgroep heeft voor 2019 een thema gekozen dat volgens haar relevant is voor het toezicht van nu en voor de nabije toekomst. De opvattingen over de tenuitvoerlegging en de doelstelling van de (vrijheids)straf, de forensische zorg (waaronder TBS) en de jeugd- en vreemdelingendetentie staan volop in de belangstelling. Wijzigingen in de rechtspositie van justitiabelen brengen meer taken voor de toezichthouder met zich mee. De commissies van toezicht concentreren zich in hun werk op de bejegening en de handhaving van de rechtspositie van justitiabelen. Hoe meer (wettelijke) regels met consequenties voor justitiabelen voor wat betreft hun detentieverloop, hoe groter de kans op een conflict met de regelgeving. Ongeacht of de aangescherpte regels het politiek beoogde doel zullen bereiken, zal de toezichtstaak ook daarom van nog meer belang worden. Het 'maatschappelijk' toezicht is één van de instrumenten om het per definitie en wettelijk gelegitimeerde ongelijke machtsevenwicht tussen staat en justitiabele te bewaken en volgens geldende regels te laten verlopen.

Vanuit hun wettelijk geborgde onafhankelijke toezichtpositie behandelen de leden van de commissies van toezicht grieven van justitiabelen, doen rechtspraak in eerste aanleg over hun klachten en overleggen maandelijks met de vestigingsdirecteur. Zij zien achter de schermen wat aan de voorkant niet direct zichtbaar is, hebben oog voor wat belangrijk is voor een goede bejegening en voor de handhaving van de rechtspositie van de justitiabelen.

De KBG CvT's heeft bij de samenstelling van het programma weer dankbaar gebruik gemaakt van de evaluatieformulieren van de themadag 2018. Ook de respons van de commissies op de uitnodiging tot het aandragen van thema's uit de toezichtspraktijk-van-alle-dag heeft de nodige input opgeleverd.

Na het welkomstwoord door L. (Leen) Diepenhorst, voorzitter KBG CvT's, en de start van het dagprogramma door de dagvoorzitter J.P. (Jan Pieter) Dees, plv. voorzitter CvT PI Krimpen a/d IJssel, ging de dagvoorzitter in gesprek met dr. mr. M.M. (Madeleine) van Toorenburg, lid van de 2e Kamer voor het CDA (justitie in portefeuille). Het college-tour achtige format heeft de aanwezigen volop de gelegenheid gegeven haar te bevragen op visie en beleid.

Een jaarlijks terugkerend onderdeel op de themadag is inmiddels de 'Uitspraak van het jaar verkiezing', selectie & toelichting door prof. mr. P.C. (Paul) Vegter, bijzonder hoogleraar penitentiair recht aan de Radboud Universiteit en advocaat-generaal bij de Hoge Raad.

Prof. mr. dr. S. (Sanne) Struijk, hoogleraar Universiteit Groningen en onder meer lid van de CvT van PI De Schie in Rotterdam is ingegaan op onder andere detentiefasering met de praktijk en de (politieke) ontwikkelingen van de laatste jaren als uitgangspunt

Tijdens de lunch konden de deelnemers verschillende thematafels bezoeken. Bij deze tafels stonden collega's van CvT's klaar om met hen in gesprek te gaan over een specifiek onderwerp waarmee ervaring is opgedaan in de werkpraktijk.

De thematafels hadden de volgende onderwerpen:

1. De CvT van de P.I. Leeuwarden
 - De jaarlijkse zelfevaluatie met een handleiding op hoofdlijnen,
 - Het procesreglement dat de Beklagcommissie hanteert
 - Het jaarlijkse individuele gesprek dat de voorzitter met elk van de leden voert.

2. De CvT van de P.I. van Krimpen aan den IJssel
 - Intervisie tijdens de vergadering over ingewikkelde casus
 - Frequenter mondeling uitspraak doen voor meer begrip door klager en vermindering van administratief werk.
 - Consulaire bijstand ex art. 56 lid 3 PBW

3. De CvT van P.I. De Schie (Rotterdam)
 - Het omgaan met de nieuwe privacyregels en het gebruik van de samenwerkingsruimte

4. De CvT van P.I. Veenhuizen
 - Distributie van geneesmiddelen in een P.I.

5. De CvT van FPC de Kijvelanden (Poortugaal)
 - Probleemoplossend bemiddelen, zoektocht en ervaring

In het middagdeel van het programma is tijdens de workshops (vier) de mogelijkheid geboden om met elkaar in gesprek te gaan over werkwijzen en specifieke problemen binnen het penitentiaire toezicht.

1. De Veegwet: wijziging PBW ca. en de consequenties voor de CvT

In de Veegwet is een groot aantal wijzigingen opgenomen van de Penitentiaire Beginselen Wet c.a. Een aantal daarvan betreft rechtstreeks de taak en werkwijze van de Commissie van Toezicht. Onder meer bemiddeling wordt (voor GW) als nieuwe modaliteit voor klachtenbehandeling wettelijk ingevoerd. Workshop o.l.v. mw. Edmee Rambaldo (lid van de Klankbordgroep) samen met een vertegenwoordiger van de afd. Juridische Zaken van DJI.

2. Doel en nut van het jaarverslag van de Commissie van Toezicht

Het jaarverslag is een wettelijke verplichting voor iedere commissie van toezicht. Tot voor kort werd er (schijnbaar) met de jaarverslagen weinig gedaan. DJI heeft aangegeven de jaarverslagen heel nuttig te vinden en te gebruiken voor de beleidsvoorbereiding. De Commissie van Toezicht kan met haar jaarverslag ook de publiciteit zoeken als onafhankelijk toezichthouder. In deze tijd van het belang van medio-aandacht misschien meer dan voorheen het overwegen waard. Workshop o.l.v. dhr. Reinier Sepers, beleidsmedewerker DJI en liaison Klankbordgroep – DJI.

3. Consequenties van een groot incident voor personeel, organisatie, patiënten en toezicht(houders)

Martijn Koerhuis, directeur behandelzaken en psychiater bij FPC de Kijvelanden

4. De (mini)audit als toezicht-gereedschap

De CvT PI Leeuwarden houdt jaarlijks op een actueel thema een mini audit, legt dit vast en volgt de afspraken daarover met de vestigingsdirecteur. Deze werkwijze is vastgelegd in een auditreglement. Workshop door mr. W. ten Kate, voorzitter CvT PI Leeuwarden.

Tot slot werd dr. mr. G.J.C.M. (Gerard) Bakker, hoofddirecteur Dienst Justitiële Inrichtingen geïnterviewd door mr. W.J.B. (Warner) ten Kate, officier van justitie en voorzitter CvT PI Leeuwarden

Tijdens de lunch en de afsluitende borrel was er voor de deelnemers aan de themadag ruime gelegenheid om met elkaar van gedachten te wisselen en ervaringen te bespreken.

Voor de themadag hadden zich ongeveer 170 personen aangemeld. Bijna alle Commissies van Toezicht waren vertegenwoordigd. Naast de leden van Commissies van Toezicht en de secretarissen, waren ook de Dienst Justitiële Inrichtingen en de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming op bestuursniveau vertegenwoordigd, evenals de Inspectie voor Justitie en Veiligheid en een vertegenwoordiger van de Nationale Ombudsman.

5. Opleiding

Eén van de ambities en dus activiteiten van de Klankbordgroep is gericht op het tot stand brengen van een opleiding voor nieuw benoemde leden in de Commissie van Toezicht. Nieuwe leden komen uit diverse sectoren van de samenleving en de kennis over de beginselenwetten, de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de CvT mogen alleen al daarom niet vanzelfsprekend bekend worden verondersteld. Daarbij is het werk van de CvT-leden er de laatste jaren niet eenvoudiger op geworden, door (onder meer) enerzijds een juridificering van het toezicht/beklag en een steeds moeilijker populatie justitiabelen anderzijds. De Klankbordgroep heeft in 2019 met de hoofddirecteur DJI, dr. Gerard Bakker, de vraag naar het aanbieden van een opleiding voor CvT leden opnieuw besproken. Uitkomst: het Opleidingsinstituut van DJI bereidt nu een digitale startersopleiding (e-learning) voor, die ook voor zittende leden van waarde kan zijn!

De ambitie voor een gestructureerd opleidingsaanbod is bij de Klankbordgroep gegroeid met het in 2019 wegvallen van de 'Masterclass Penitentiair Recht' (RSJ-DJI), terwijl al eerder de Praktijk georiënteerde basiscursus aan de VU (van collega Petiet) was gestopt. In samenwerking met het opleidingsinstituut van DJI en met de reacties op de gevraagde input van de CvT's wordt nu gewerkt aan een nieuw en eigentijds (digitaal) cursusaanbod, dat in 2020 zeker verder zal worden ingevuld en vormgegeven.

Er is al een opzet voor deze opleiding opgesteld (zie bijlage 6 pagina 32-33). Het gaat hierbij om een eerste kennismaking van nieuwe CvT leden met de beginselenwetten en de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de CvT's. In het eerste inleidende blok zullen alle doelgroepen (GW, Jeugd, FORZO en detentiecentra) kort behandeld worden.

Op de website van het Kenniscentrum CvT's wordt door de redactie in de [agenda](#) steeds het opleidingsaanbod up to date gehouden.

6. Overleg met diverse instanties

Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming

Doelstelling voor de Klankbordgroep:

De KBG overlegt tweemaal per kalenderjaar met een bestuursdelegatie van de RSJ, omdat belangrijke delen van de resp. taken en bevoegdheden elkaar raken of zelfs overlappen. (Duidelijkste voorbeeld hiervan is de beroepsrechtspraak door de RSJ van de beklagrechtspraak door de beklagcommissies uit de CvT's) De KBG benut het overleg door relevante ervaringen uit de toezichtpraktijk met de RSJ te bespreken. De KBG vraagt de RSJ naar actuele zaken, voorbereiding van RSJ-adviezen hieronder begrepen, die van belang zijn voor de toezichtpraktijk van de CvT en die de KBG met de commissies van toezicht kan communiceren en/of via het Kenniscentrum kan publiceren.

Het overleg functioneert het best als het is gebaseerd (en de agenda daarom opgesteld) op de erkenning van het wederzijdse belang ervan. Naast onderwerpen die rechtstreeks voortkomen uit de doelstelling van het overleg komen ook actuele zaken aan de orde als de kwaliteitsbevordering van het toezicht, afstemming van digitalisering, etc. De RSJ vraagt de KBG ook bij het opstellen van het jaarlijkse werkprogramma. Indien en voor zoveel dit tijdig gebeurt bevraagt de KBG de commissies van toezicht voor ze de vraag beantwoord.

Al in het overleg van oktober 2014 is voor wat betreft de positie van de Klankbordgroep met de RSJ afgesproken dat de commissies van toezicht via de KBG worden bevraagd in de voorfase van RSJ advisering bij voor toezicht relevante onderwerpen. Deze afspraak behoeft op basis van (ongewilde) ervaring ten aanzien van de toepassing actualisering.

In het verslagjaar overlegde de KBG-vertegenwoordiging met de bestuursdelegatie van de RSJ op 3 september 2019 en 26 november 2019. Het overleg stond in het teken van het uitwisselen van informatie over elkaars activiteiten, de gewenste afstemming daarvan en de actuele ontwikkelingen op het terrein van Commissies van Toezicht. Het overleg was ook bedoeld om na te gaan waar mogelijkheden tot verdere samenwerking en/of afstemming van activiteiten liggen. Ter voorbereiding van het overleg RSJ - KBG hebben de landelijk coördinator en secretaris van de RSJ veelvuldig contact om tot een goede agenda te komen.

Onderwerpen die tijdens de besprekingen aan de orde kwamen waren onder meer:

- Aankondiging / toelichting: Themadag CvT's maandag 4 november 2019, Amersfoort
- Verzoek om verkennend gesprek met organisatoren RSJ congres RSJ/organisatie met oog op professionalisering van het proces binnen KBG. (AVG-consequenties)
- Opleidingsmogelijkheden voor CvT-leden. Afstemming/gezamenlijke ontwikkeling?
- Signaal omtrent inwerkingtreding Veegwet. Werkafpraak actualiseren dat de KBG CvT's onderwerp afhankelijk sub adviseur zijn voor RSJ.
- Betekenis nieuwe sanctiekaart voor de RSJ beroepsrechtspraak.
- Visie en voorbereiding RSJ op verandering voorlopige invrijheidstelling. (heeft die bv. betekenis voor de afdeling rechtspraak?)

- Noodzaak en wenselijkheid van regionale en landelijke registratie van gegevens bv. toepassing van de strafcel op de ISO;

Twee leden van de KBG hebben op 4 april 2019 het RSJ congres bijgewoond. Thema was Ruimte voor herstel en slachtoffer tijdens detentie: visies, regelgeving, praktijk.

Overleg met de minister voor Rechtsbescherming

Doelstelling voor de Klankbordgroep:

Een delegatie van de Klankbordgroep overlegt éénmaal per jaar met de relevante bewindspersoon, in het huidige kabinet de minister voor Rechtsbescherming. De bewindspersoon, in casu de minister, wordt in het overleg bijgestaan door de hoofddirecteur van DJI. De Klankbordgroep levert voor dit overleg agendapunten aan die zij vanuit de ervaring uit de toezichtpraktijk van voldoende gewicht acht om op dat niveau te bespreken.

Door agendaproblematiek is het overleg in het najaar van 2019 tot twee maal toe gecancelled. Het overleg vond inmiddels plaats op 18 februari 2020. De KBG agendeerde voor dit overleg onder meer:

- Aankondiging/uitnodiging Landelijke themadag 2020
- Implicaties van de bepalingen in de zgn. Veegwet (wijziging PBW c.a.)
- Regime met intensief toezicht voor o.a. GVM'ers
- Opleiding leden CvT's
- Stijgende aantal beklagzaken

Overleg Nationale Ombudsman

Doelstelling voor de Klankbordgroep:

Een delegatie van de KBG overlegt eenmaal per jaar met de Nationale Ombudsman. (Het overleg is gevolgd op de presentatie die de Nationale Ombudsman hield op de themadag CvT's in 2015). De Nationale Ombudsman is specifiek geïnteresseerd in de kwaliteit van het Nederlandse detentiesysteem, of wel hoe de staat omgaat met justitiabelen, gemeten tegen bijvoorbeeld het generieke uitgangspunt dat 'gedetineerden aan geen andere beperkingen worden onderworpen dan die welke voor het doel van de vrijheidsbeneming (...) noodzakelijk zijn'. Daarnaast krijgt de Nationale Ombudsman te maken met klachten over aspecten in of gerelateerd aan het detentiesysteem die niet vallen onder het specifieke klachtrecht van de PBW en daarmee vergelijkbare wetgeving. De Nationale Ombudsman beschouwd de ervaringen van het onafhankelijk maatschappelijk toezicht (de CvT's) als een belangrijke informatiebron.

Op 19 september 2019 sprak een KBG-delegatie met de Nationale Ombudsman, mr. Reinier van Zutphen.

Tijdens het overleg kwam onder meer aan de orde:

- Mogelijkheden om indien gewenst tussentijds ambtelijk af te stemmen tussen de KBG en de Nationale Ombudsman
- Aankondiging van de landelijke themadag CvT's op 4 november 2019
- De winkelvoorziening (stand van zaken)
- Dossier NO op de website van het Kenniscentrum / samenwerking Bureau NO

Overleg met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

Doelstelling voor de Klankbordgroep:

Een delegatie van de KBG overlegt twee maal per jaar met een delegatie van de Inspectie G&J. De Klankbordgroep beoogt in dit informele en besloten overleg specifieke informatie uit de toezichtpraktijk onder de aandacht van de Inspectie G&J te brengen. Gezondheidszorg voor justitiabelen is een permanent aandachtspunt binnen het toezicht van de CvT's. Het uitgangspunt van 'een gelijkwaardige gezondheidszorg in detentie aan die in de vrije samenleving' is daarbij referentiekader. De Klankbordgroep informeert in het overleg de Inspectie ook over de wenselijkheid (of noodzaak) bij de thematische inspecties ook de CvT te bevragen.

Het overleg met de Inspectie G&J wordt vanuit de KBG eenmaal per jaar gevoerd door de KBG leden uit de sector forensische zorg en eenmaal door een brede delegatie uit de KBG.

In 2019 heeft de IGJ voor het eerst in alle penitentiaire inrichtingen (PI's), detentiecentra (DC's) en de forensisch psychiatrische centra (FPC's) en detentiecentra jaargesprekken gevoerd. Op 26 november 2019 heeft de inspectie hoofdlijnen uit deze jaargesprekken met de KBG-delegatie besproken. Daarbij kwam aan de orde dat het voor de medische zorg in gevangenissen, huizen van bewaring, detentiecentra en forensisch psychiatrische centra moeilijk is om voldoende gekwalificeerde zorgmedewerkers te vinden en te behouden.

Sinds 2018 zijn de collega's van de Inspectie Gezondheidszorg toegevoegd aan de vertegenwoordiging van de redactieraad van het Kenniscentrum Commissies van Toezicht.

Overleg met Inspectie Justitie en Veiligheid

Doelstelling voor de Klankbordgroep:

De Inspectie voeden met praktijkervaring uit de CvT's. Het aandragen van mogelijke inspectiethema's voor het lopende jaar of ten behoeve van het jaarplan voor het komende jaar. Het aanbod doen en illustreren van het belang om bij thematische inspecties in instellingen en inrichtingen 'standaard' een delegatie van de commissie van toezicht te bevragen. Doelstelling van de Klankbordgroep is ook om van de Inspectie de ervaringen op structureel organisatorisch niveau die zij opdoet bij haar werkzaamheden te vernemen en de relevantie daarvan voor de toezichtpraktijk van de CvT's via het Kenniscentrum door te geven.

Op 9 mei 2019 en 10 oktober 2019 voerde de KBG CvT's overleg met IJenV. Het is over en weer de wens om de signalen uit het werkveld met elkaar te bespreken en voor zoveel mogelijk daarvan bij planning en uitvoering van werkzaamheden gebruik te maken.

Tijdens deze overleggen is onder meer gesproken over:

- IJ&V aankondiging van een nieuw onderzoek over resocialisatie in de forensische zorg. Een onderzoek naar de besluitvorming t.a.v. het verlenen van vrijheden aan tbs-gestelden in FPC's
- Themadag 2019; maandag 4 november 2019
- Positie CvT in particuliere TBS klinieken
- Vrijheid van VD ten opzichte van de centrale directie
- Introductie Hans Faber (IJenV)

- Overleg KBG met HDJI over eSWF beveiligde samenwerkingsruimte (AVG, datalek etc.)
- Korte terugkoppeling van het 1e landelijk voorzittersoverleg onlangs georganiseerd door de KBG
- Problematiek rondom toename iso plaatsingen en plaatsing in afzondering
- Korte terugkoppeling gesprek Nationale Ombudsman
- Problematiek plaatsing 'moeilijke justitiabelen' in normaal beveiligd regime (in het licht van art. 13 PBW)

Deelname aan overleg met National Preventive Mechanisms

Doelstelling voor de Klankbordgroep;

In het NPM overleg heeft de Klankbordgroep een zogenaamde 'toehoorders plaats' en is daarmee dus geen lid van het NPM mechanisme. De vertegenwoordiger van de KBG bezoekt de vergaderingen van het NPM en brengt daarin wat uit de toezichtpraktijk van de commissies van toezicht relevant is voor dat college. Dat zijn per definitie de aspecten van rechtspositie, het respect voor de erkende mensenrechten daaronder begrepen. De vertegenwoordiger rapporteert wat in het NPM overleg door andere deelnemers wordt ingebracht in de KBG vergadering, zodat de informatie ook door kan worden gegeven aan de commissies van toezicht.

De Nederlandse staat vindt dat mensen aan wie op basis van wet- en regelgeving de vrijheid is ontnomen of is beperkt niet vernederend of mensonterend mogen worden behandeld. Het gaat daarbij om mensen die een vrijheidsstraf ondergaan of om mensen die door ziekte zichzelf of anderen kunnen beschadigen en daarom in hun vrijheid zijn beperkt. De Nederlandse staat vindt dit een belangrijk principe en heeft daarom het VN verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing ondertekend. Dit VN verdrag heeft de officiële titel van 'Optional Protocol to the Convention Against Torture (OPCAT)'. Dit verdrag is in 2010 door de Nederlandse staat ondertekend.

In Nederland wordt de nakoming van dit zgn. Antifolterverdrag gemonitord door het Nationaal Preventie Mechanisme (NPM). Het NPM is een netwerk van organisaties die vanuit hun eigen verantwoordelijkheid toezicht houden op de naleving van dit verdrag. De volgende organisaties voeren in Nederland de NPM taak uit:

- Inspectie Justitie en Veiligheid, coördinator van het netwerk in Nederland
- Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd in oprichting
- Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming
- KBG CvT's Commissie van Toezicht justitiële inrichtingen
- Landelijke Commissie van Toezicht Arrestantenzorg
- Commissie van Toezicht Detentieplaatsen Koninklijke Marechaussee

De organisaties werken samen vanuit hun bestaande bevoegdheden en rollen en zorgen er voor dat Nederland aan de verplichtingen van OPCAT voldoet. Onderwerpen die in NPM verband zijn besproken zijn bijvoorbeeld de levenslange gevangenisstraf in Nederland en het TA-regime, zoals dat in Rotterdam en Vught wordt uitgevoerd.

In het verslagjaar 2019 heeft KGB-lid Hendrik Vis namens de KBG deelgenomen aan de 4 NPM-Opocat overleggen.

Het overleg met de Hoofddirecteur van de Dienst Justitiële Inrichtingen

De Klankbordgroep vindt het van belang op het hoogste niveau ingang te hebben bij de hoofddirectie van de Dienst Justitiële Inrichtingen. Uiteraard om zorgvuldig geselecteerde onderwerpen of ervaringen m.b.t. de toezichtspraktijk rechtstreeks te kunnen communiceren en/of bespreken. Maar ook om direct van de hoofddirecteur te horen hoe hij persoonlijk tegen het belang van het maatschappelijk toezicht in de inrichtingen en instellingen aankijkt. Met de komst van dr. Gerard Bakker als hoofddirecteur heeft dat directe contact een positieve impuls gekregen.

Op 9 mei 2019 is Gerard Bakker voor een kennismakingsbezoek aangesloten bij een reguliere klankbordgroep vergadering. Bij die gelegenheid zijn de volgende actuele onderwerpen kort besproken:

- Vacatiegelden CvT
- eSWF
- Voeding gedetineerden
- Opleiding DJI personeel
- Relatie tussen particuliere TBS instellingen en DJI (rapportage en adviesfunctie)
- Beklag, bezwaar en beroep binnen de basisvoorziening justitiabele (BVJ) in relatie tot de CvT en RSJ

- 23 september 2019 (met deelname R. Sepers als liaison)

Bespreekpunten:

- eSWF
- Themadag CvT's
- Vacatiegelden
- Opvolging DJI-liaison
- Update convenant DJI-Rechtbank Midden-Nederland
- Bestuurlijk Overleg Minister

- 28 november 2019 (met deelname A. Vogelsberger opvolgend liaison)

Bespreekpunten:

- terugkoppeling evaluatie themadag
- voortgang eSWF werkgroep
- voortgang vacatiegelden na brief op themadag
- procedure selectie liaison
- komend gesprek met de minister
- verzoek formele statustoekenning Klankbordgroep

7. Jaarverslagen

Met ingang van het verslagjaar 2012 plaatst DJI de jaarverslagen op [internet](#). In de vijf aan dit verslagjaar voorafgaande jaren namen de leden van de Klankbordgroep een aantal jaarverslagen van commissies van toezicht voor hun rekening. Ze lazen die verslagen, reageerden daarop naar de commissies en haalden er good practices uit ten behoeve van de andere commissies. (Voorheen was dit een activiteit van de RSJ). De Klankbordgroep heeft er bij de HDJI op aangedrongen die functie over te nemen.

De commissies van toezicht maken hun jaarverslag conform wettelijke opdracht en de analyse er van op beleidsmatige thema's behoort naar de mening van de Klankbordgroep daarom thuis bij de Minister voor Rechtsbescherming, in de praktijk bij de hoogst verantwoordelijke instantie, de hoofddirectie van de DJI. Dit past bovendien in de ambitie van DJI een lerende organisatie te zijn en ook daarvoor zijn de jaarverslagen een specifieke en belangrijke informatiebron. Gebruik in bovenstaande zin van de jaarverslagen is zeker ook stimulerend voor de commissies om er voldoende tijd en energie in te steken. Het zogeheten cluster Analyse bij het hoofdkantoor van DJI beschikt over de expertise om dergelijk bronnenonderzoek uit te voeren.

Op de themadag 2019 is het jaarverslag ook een workshop onderwerp geweest waar de liaison R. Sepers duidelijk heeft gemaakt wat het belang van de jaarverslagen is voor de afdeling analyse van DJI, naast andere interne en extern bronnen.

Externe bronnen:

- Inspecties, waarvan de belangrijkste de Inspectie Justitie en Veiligheid (IJ&V): sinds 2016 is dit toezicht voornamelijk *incident- gestuurd*
- De jurisprudentie en jaarverslagen van de Commissie van Toezicht
- De advisering en jurisprudentie van De Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming
- Wetenschappelijk onderzoek naar DJI

Interne bronnen:

- Onderzoek onder DJI-medewerkers waarmee de beleving van het werkklimaat in de inrichtingen in beeld wordt gebracht
- De leefklimaatsurvey wordt elke twee jaar afgenomen onder gedetineerden
- Op het gebied van Safety, Security and Housing worden alle inrichtingen van DJI eenmaal per drie jaar geaudit
- De onder de beginselenwetten hangende lagere regelingen verplichten iedere CvT om vóór 1 maart over hun werkzaamheden verslag uit te brengen aan de Minister en de desbetreffende sector bij DJI
- Aan het niet naleven van (tijdige) verslaglegging door de CvT is geen consequentie verbonden; een plicht tot reactie van de zijde van de directie is er ook niet.

Rode lijnen jaarverslagen 2018:

- Problemen met de werking van de ingevoerde digitale tool ESWF, gebruiksonvriendelijkheid, beschikbaarheid van devices en internetverbinding
- Toename bijstand door advocaten
- Hoeveelheid klachten: meestal toename maar soms ook een daling van het aantal, waarvan niet altijd direct de oorzaak bekend is
- Toename problematiek gedetineerden, LVB en psychische stoornissen (Gevangeniswezen)
- Toename invoer contrabande
- Hogere werkdruk personeel en personeelskrapte
- Meer iso-plaatsingen (uitzondering: PI Middelburg)
- Winkelproblematiek
- Kwaliteit motivering beslissingen: feitelijkheid. En (tijdigheid) van verweerschriften
- Bemiddeling leidt tot meer intrekking van klachten

- Hoge doorlooptijd: rogatoir verhoor wordt altijd als een oorzaak genoemd

Tips and good practices:

- Voor nieuwe commissieleden een introductietraject onder leiding van een mentor-CvT-lid
- Periodiek een deskundige uit het personeel of een belangrijke ketenpartner uitnodigen om over een bijzonder thema te vertellen
- Zelfreflectie en leervermogen: intervisie inplannen en toepassen
- De voorzitter heeft met elk van de leden een persoonlijk evaluatiegesprek gevoerd
- Aantal plaatsingen in afzondering bij wijze van straf of maatregel worden bijgehouden, en zijn daarmee jaarlijks te vergelijken
- Eén van de leden is aangewezen om toezicht te houden op de plaatsingen in de isoleercel. Dit houdt in dat de isoleerafdeling frequent wordt bezocht en de ISO plaatsingen gemonitord worden.
- Aan de voorkant worden klachten gescreend door secretariaat en een beklagrechters o.b.v. ontvankelijkheid. Klachten worden dan buiten zitting afgedaan. Dat zorgt voor minder druk op de reguliere en/of extra zittingen
- 1 of meer vergaderingen met het middenkader inplannen
- Mondeling afdoen tijdens zitting levert voordeel op dat aan klager direct, uitgebreid en met redenen omkleed door de voorzitter de beslissing op zijn beklag wordt medegedeeld en werkt naar tevredenheid van betrokkenen werkt
- Een CvT (Krimpen) heeft het initiatief genomen voor het organiseren van een gezamenlijke bijeenkomst met directie, afdelingshoofden en de Commissie omtrent het onderwerp bemiddeling
- Bemiddelen: sturen op het niet-ontvankelijk verklaren van klachten indien door de gedetineerde is aangegeven dat hij zijn klacht niet eerst besproken
- Commissieleden delen hun wijze van bemiddelen onderling ter lering meer dan voorheen
- De maandcommissaris stimuleert de gedetineerden om problemen in de inrichting op een zo laag mogelijk niveau op te lossen; in eerste instantie op de afdeling waar het probleem speelt
- Om de bemiddeling zo effectief mogelijk te laten zijn, worden in een intervisiebijeenkomst ervaringen uitgewisseld
- Een commissielid heeft gedurende het verslagjaar drie keer een Multi Disciplinair Overleg (MDO) bijgewoond
- Vanuit de Commissie van Toezicht is structureel iemand tijdens de Gedeco vergaderingen aanwezig
- Het werken met portefeuilles is geëvalueerd. De conclusie was dat het werken met portefeuilles als zinvol en efficiënt werd ervaren
- Veelklagers: er wordt afstemming gezocht met afdelingshoofd en/of directie en nagegaan of het wenselijk is om een vaste contactpersoon vanuit de Commissie van Toezicht in te zetten of er wordt naar andere constructieve oplossing
- Door de commissie van toezicht is in het kader van de nadere professionalisering een proces-reglement opgesteld, meerdere commissies zijn hierin al voorgegaan
- De leden van de commissie hebben in tweetallen in de avond een onaangekondigd bezoek aan alle groepen in de inrichting afgelegd. Er werd meegegeten op de groepen en de leden hebben onbevangen kunnen spreken met jeugdigen en groepsleiding
- De commissie heeft tezamen met de afdelingshoofden een cursusdag over de BJJ gevolgd. Hierbij is ook aan de orde gekomen hoe de commissie naar de beklagzaken kijkt en hoe de afdelingshoofden dat doen
- Een aantal leden hebben op deelgenomen aan een training bemiddelingsvaardigheden

- Bij (a-) dwangbehandelingen acht de CvT het van meerwaarde om de behandelend psychiater ter zitting uit te nodigen om een en ander toe te lichten dan wel te verduidelijken
- De CvT heeft input geleverd voor de herziening van de kliniekregels welke tot doel heeft meer duidelijkheid en evenwicht te scheppen in de verhouding tussen kliniek en patiënten waarmee (vermijdbare) klachten kunnen worden teruggebracht

8. Overige activiteiten

DJI

De voorzitter van de KBG CvT's en de landelijk coördinator hebben op uitnodiging van DJI op 9 januari 2020 de nieuwjaarsbijeenkomst van DJI in Amersfoort bijgewoond.

Vragen uit het land aan de KBG

De KBG CvT's kreeg in 2019 opnieuw verschillende vragen vanuit het CvT-veld over thema's die direct of indirect waren verbonden met de toezichtstaak. De KBG CvT's is blij dat de CvT's haar in toenemende mate voor deze rol weten te vinden. De vragen blijken veelal betrekking te hebben op onderwerpen die het werk van alle of een groot deel van de CvT's betreffen. De KBG heeft zich ingespannen de beantwoording zo 'degelijk' mogelijk te laten zijn en publiceert ze (na beantwoording aan de vragen de CvT) ook via het Kenniscentrum of de teamsite van de CvT-secretarissen.

Enkele voorbeelden van thema's die de KBG hebben bereikt:

- eSWF
- Vacatiegelden / declareren
- ABG CvT
- Hygiëne op cel
- Voeding
- Iso plaatsingen, Iso beleid
- InMade De Winkel

9. Toelichting jaarcijfers 2019

- Bijlage 1: Klaver totalen-sectoren-categorieën 2019
- Bijlage 2: Overzicht inrichtingen.
- Bijlage 3: Klaver jaaroverzichten aantallen per sector + beslissingsoverzicht (deels (on)gegrond / NO, ingetrokken (na bemiddeling) rogatoir verzoek, niet dicht geboekt in Klaver)
 - Detentie centra,
 - Jeugd,
 - TBS (forensische zorg) en
 - Volwassenen (GW)
- Overzicht per sector van de 4 categorieën waarover het meest geklaagd is in 2019 en waarop gestuurd zou kunnen worden (door DJI) in 2020.
- Bijlage 4: Overzicht van aantallen per jaar / per sector 2012-2019 (inzicht toename / afname klachten per sector).
- Bijlage 5: Brief Borging KBG
- Bijlage 6: Voorzet e-learning

Bijlage 1: Klaver totalen-sectoren-categorieën 2019

Onderwerp klacht	Totaal 2019	Det. Centrum	Jeugd	TBS	Volwassenen
Activiteiten (arbeid)	862	13	1	26	822
Activiteiten (diversen)	813	49	62	42	660
Activiteiten (luchten)	666	72	59	29	506
Activiteiten (sport)	271	12	12	7	240
Behandeling	610	1	21	132	456
Bejegening	1723	80	166	141	1336
Bewegingsvrijheid binnen de inrichting	549		85	390	74
Compensatie	77	4	5	12	56
Contact buitenwereld (bellen)	672	36	36	82	518
Contact buitenwereld (bezoek)	1237	52	31	79	1075
Contact buitenwereld (media)	47		1	17	29
Contact buitenwereld (post)	365	12	4	57	292
Controle	585	31	48	102	404
Dagprogramma, beveiliging en toezicht op maat	621	3	1		617
Dienst terugkeer en vertrek	17	6			11
Disciplinaire straf	3042	230	125	1	2686
Dwangbehandeling	100			50	50
Eisen verblijfsruimte	397	16	17	42	322
Geweld	65	10	12	3	40
Informatie/procedure	1490	72	54	107	1257
ISD (interventies + behandeling)	126				126
Noog onbekend	212	24	14	5	169
Ordemaatregel	958	108	109	91	650
Persoonlijke voorwerpen	1848	195	62	137	1454
Regime	813	17	3	2	791
Rekening courant/zak- en kleedgeld	948	52	18	74	804
Rogatoir verzoek	1985	12	79	80	1814
Schadeverhaal	177	1	13	29	134
Selectie/overpl. (extern)	545	26	6	13	500
Selectie/overpl. (intern)	379	41	13	25	300
Time-out	33		30	1	2
Toezicht	10		1	3	6
Transport	95	26			69
Verlaten inrichting	848	6	17	60	765
Vervoer&Ondersteuning (DV&O)	1				1
Verzorging (diversen)	1834	29	97	78	1630
Verzorging (godsdienst, levensovertuiging)	166	10	3	14	139
Verzorging (medische)	1365	77	28	87	1173
Verzorging (persoonlijke)	742	93	45	111	493
Totaal	27294	1416	1278	2129	22471

Bijlage 2: Overzicht inrichtingen eind december 2019

1. Centrum voor Transculturele Psychiatrie Veldzicht
2. Detentiecentrum Rotterdam
3. Detentiecentrum Rotterdam (HvB)
4. Detentiecentrum Rotterdam, locatie Zeist
5. Detentiecentrum Schiphol
6. Forensisch Centrum Teylingereind
7. FPC De Kijvelanden
8. FPC De Rooyse Wissel Venray
9. FPC Dr. S. van Mesdag
10. FPC Oostvaarderskliniek
11. FPC Pompestichting, locatie Nijmegen
12. FPC Pompestichting, locatie Zeeland
13. FPC Pompestichting (tbs), locatie Vught
14. JJI Elker
15. JJI Lelystad
16. Justitieel Complex Zaanstad
17. P.I. Achterhoek
18. P.I. Alphen aan den Rijn, locatie Eikenlaan
19. P.I. Alphen aan den Rijn, Locatie Maatschapslaan
20. P.I. Arnhem
21. P.I. De Karelskamp
22. P.I. Dordrecht
23. P.I. Grave, locatie Oosterhoek
24. P.I. Haaglanden Locatie Scheveningen
25. P.I. Heerhugowaard, locatie Zuyder Bos
26. P.I. Krimpen aan den IJssel
27. P.I. Leeuwarden
28. P.I. Lelystad
29. P.I. Middelburg, locatie Torentijd
30. P.I. Nieuwegein
31. P.I. Nieuwegein, locatie Zeist
32. P.I. Rotterdam, locatie De Schie
33. P.I. Rotterdam, locatie Hoogvliet
34. P.I. Sittard
35. P.I. Ter Apel
36. P.I. Utrecht, locatie Nieuwersluis
37. P.I. Veenhuizen, locatie Esserheem
38. P.I. Veenhuizen, locatie Norgerhaven
39. P.I. Vught
40. P.I. Zuid-Oost, locatie Roermond
41. P.I. Zuid-Oost, locatie Ter Peel
42. P.I. Zwolle
43. Pieter Baan Centrum
44. Rijks J.J.I., locatie Den Hey-Acker
45. RJI De Hartelborgt
46. RJI de Hunnerberg
47. Van der Hoeven Kliniek

Bijlage 3: Klaver jaaroverzichten aantallen per sector + beslissingsoverzicht

- Detentie centra

2019	Totaal	Gegron	Ongegron	Deels	Overgedragen	Niet	Ingetrokken	Ingetrokken	Ingetrokken	Afdoening na	Niet afgeboekt
	klachten			gegrond		ontvankelijk		na bemiddeling	ter zitting	rogatoir verzoek	in Klaver
Detentie Centrum 2019											
Activiteiten (arbeid)	13		1		1	1	9				1
Activiteiten (div)	49		2	1		10	21	4	1		10
Activiteiten (lucht)	72	5	5	1		32	13	1			15
Activiteiten (sport)	12	1	3			2	3	1			2
Behandeling	1		1								
Bejegening	80	1	1		1	37	17	18			5
Compensatie	4	1	1				2				
Contact buitenw (bellen)	36	1	1			5	20	5			4
Contact buitenw (bezoek)	52		5	1	1	5	29	6	2		3
Contact buitenw (post)	12	2	2		1	2	4				1
Controle	31	3	6			5	10	4	1		2
DBT	3						1				2
Dienst terugk. en vertr.	6				2		2	2			
Disciplinaire straf	230	18	74	9		34	58	3			34
Eisen Verblijfsruimte	16	1	2			4	8	1			
Geweld	10	2	3			2	2				1
Informatie/procedure	72	5	12		3	22	8	2			20
Nog onbekend	24			1		7	10	5			1
Ordemaatregel	108	13	27	4		22	10	3	2		27
Persoonlijke voorwerpen	195	18	19	4	4	22	87	26	1		14
Regime	17		2			1	7	2			5
Rek. cour./zak- en kleedgeld	52		3		1	8	24	10			6
Rogatoir verzoek	12									12	
Schadeverhaal	1						1				
Selectie/overpl. (ext)	26	4	1	1	6	4	6	2	1		1
Selectie/overpl. (int)	41	2	9			5	16	4	1		4
Transport	26	5	6			10	3	1	1		
Verlaten inrichting	6					1	4				1
Verzorging (div)	29	1	2		1	4	16	2			3
Verzorging (godsd., levens.)	10		1			3	5	1			
Verzorging (medische)	77	1	5		41	4	9	17			
Verzorging (persoonlijke)	93	1	8		1	11	45	6			21
Totaal	1416	85	202	22	63	263	450	126	10	12	183

• Jeugd

2019	Totaal klachten	Gegrondd	Ongegrondd	Deels gegrondd	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Niet afgeboekt in Klaver
Jeugd 2019											
Activiteiten (arbeid)	1		1								
Activiteiten (div)	62	5	15		1	3	10	26	1		1
Activiteiten (lucht)	59	4	23	1		4	20	5	1		1
Activiteiten (sport)	12		2			3	5	2			
Behandeling	21	1	7			4	4	3	2		
Bejegening	166	2	11			63	37	48	2		3
Bewegingsvrijheid	85	4	32	1	1	8	15	19	2		3
Compensatie	5		1				2	2			
Contact buitenw (bellen)	36	2	11			3	10	7	2		1
Contact buitenw (bezoek)	31	5	2	1		5	8	6	2		2
Contact buitenw (media)	1							1			
Contact buitenw (post)	4		2				1	1			
Controle	48	6	8			2	11	16	2		3
DBT	1					1					
Disciplinaire straf	125	16	45			7	33	17	2		5
Eisen Verblijfsruimte	17		3			2	4	7			1
Geweld	12	1	1				8	2			
Informatie/procedure	54	6	7			7	16	13	2		3
Nog onbekend	14	1	1		1	4	4	3			
Ordemaatregel	109	8	26	1		5	30	31	2	1	5
Persoonlijke voorwerpen	62	4	14	1	2	4	15	15	3	1	3
Regime	3	1				1		1			
Rek. cour./zak- en kleedgeld	18		4		2	3	8				1
Rogatoir verzoek	79									79	
Schadeverhaal	13	3	1				6	2	1		
Selectie/overpl. (ext)	6		1		1	1	1				2
Selectie/overpl. (int)	13		2	1	1	1	3	3	1		1
Time-out	30		1			15	8	5	1		
Toezicht	1						1				
Verlaten inrichting	17		10		1	1	3	1	1		
Verzorging (div)	97	3	4	1	1	15	37	32	3		1
Verzorging (godsd., levens.)	3	1	2								
Verzorging (medische)	28	3	1		9	1	7	7			
Verzorging (persoonlijke)	45	1	7			12	10	14			1
Totaal	1278	77	244	8	20	175	317	289	30	81	37

• TBS

2019	Totaal klachten	Gegrondd	Ongegrondd	Deels gegrondd	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Niet afgeboekt in Klaver
Forensische zorg 2019											
Activiteiten (arbeid)	26	2	4			9	1	3			7
Activiteiten (div)	42		3			12	4	16			7
Activiteiten (lucht)	29	4	4			1	5	4			11
Activiteiten (sport)	7					3	1	2			1
Behandeling	132	7	10	5	2	43	12	32	4		17
Bejegening	141	1	7	1		39	10	22	3		58
Bewegingsvrijheid	390	27	109	23		81	47	22	13		68
Compensatie	12		1			8		2			1
Contact buitenw (bellen)	82	4	19	4		9	9	12	1		24
Contact buitenw (bezoek)	79	8	25	2		10	7	8	5		14
Contact buitenw (media)	17		2			13	1				1
Contact buitenw (post)	57	5	11	2		12	6	5	2		14
Controle	102	2	30			10	8	25	8		19
Disciplinaire straf	1		1								
Dwangbehandeling	50	2	25	2	2	3	9	3	1		3
Eisen Verblijfsruimte	42	13	4			11	1	2	1		10
Geweld	3					1	1	1			1
Informatie/procedure	107	4	8			38	18	16	4		19
Nog onbekend	5				1	2		1			1
Ordemaatregel	91	5	25	10		19	14	6	4		8
Persoonlijke voorwerpen	137	5	11	2	3	31	18	20	6		41
Regime	2		1				1				
Rek. cour./zak- en kleedgeld	74		8			18	13	12	2		21
Rogatoir verzoek	80						2			72	6
Schadeverhaal	29	2	2		1	6	7	3			8
Selectie/overpl. (ext)	13				2	7		2			2
Selectie/overpl. (int)	25		6			9	4	1	2		3
Time-out	1										1
Toezicht	3					1		1			1
Verlaten inrichting	60	2	5	1	1	24	13	4	3		7
Verzorging (div)	78	2	5			12	13	10	3		33
Verzorging (godsd., levens.)	14	1	1			3	1	1	1		6
Verzorging (medische)	87	3	1		2	26	5	14	4		32
Verzorging (persoonlijke)	111	1	8	1		19	6	9	1		66
Totaal	2129	100	336	53	14	480	236	259	68	72	511

• Volwassenen

2019	Totaal	Gegron	Ongegron	Deels	Overgedragen	Niet	Ingetrokken	Ingetrokken	Ingetrokken	Afdoening na	Niet afgeboekt
	klachten			gegrond		ontvankelijk		na bemiddeling	ter zitting	rogatoir verzoek	in Klaver
Volwassenen 2019											
Activiteiten (arbeid)	822	37	181	4	11	147	243	82	23		94
Activiteiten (div)	660	20	138	6	4	150	198	55	15		74
Activiteiten (lucht)	506	33	158		5	42	160	40	12		56
Activiteiten (sport)	240	13	47			25	88	35	8		24
Behandeling	456	8	51		19	51	116	152	15		44
Bejegening	1336	16	81	5	8	622	323	157	18		106
Bewegingsvrijheid	74	2	12		3	16	24	5	1		11
Compensatie	56		10		5	12	22	5			2
Contact buitenw (bellen)	518	14	145			88	154	35	37		45
Contact buitenw (bezoek)	1075	52	221		8	177	359	96	42		120
Contact buitenw (media)	29	3	5			5	8	5			3
Contact buitenw (post)	292	25	59	1	4	62	69	30	14		28
Controle	404	15	116	1	3	70	104	30	15		50
DBT	617	63	157	4	10	69	179	33	16	1	85
Dienst terugk. en vertr.	11					3	5	2			1
Disciplinaire straf	2686	231	1033	55	34	120	664	48	95		406
DV&O	1							1			
Dwangbehandeling	50	2	25		4	2	14				3
Eisen Verblijfsruimte	322	12	59	2	5	55	114	37	7		31
Geweld	40	1	12		5	5	6	2	1		8
Informatie/procedure	1257	54	193	8	28	281	353	142	39	1	158
ISD (interv + beh)	126	5	20	1	5	37	30	8	5		15
Nog onbekend	169	1	7		12	62	48	19	2	3	15
Ordemaatregel	650	65	288	24	8	33	120	12	11		89
Persoonlijke voorwerpen	1454	61	249	4	97	230	482	120	38	1	172
Regime	791	44	134	2	63	146	252	35	16		99
Rek. cour./zak- en kleedgeld	804	21	80	4	103	163	251	89	19	1	73
Rogatoir verzoek	1814				162		60		10	1482	100
Schadeverhaal	134	3	18		10	14	48	27	2		12
Selectie/overpl. (ext)	500	9	34	2	266	58	66	19	9		37
Selectie/overpl. (int)	300	7	74	1	16	36	92	30	12		32
Time-out	2			1		1					
Toezicht	6		1		3		1	1			
Transport	69	9	8		1	17	16	6	1		11
Verlaten inrichting	765	66	258	2	26	74	186	23	26		104
Verzorging (div)	1630	71	283	1	44	339	524	175	35		158
Verzorging (godsd., levens.)	139	5	32		1	13	49	17	1		21
Verzorging (medische)	1173	19	72	1	694	77	153	79	8	1	69
Verzorging (persoonlijke)	493	14	91	1	19	91	131	70	16		60
Totaal	22471	1001	4352	130	1686	3393	5712	1722	569	1490	2416

- Per sector de 4 categorieën waarover het meest geklaagd is in 2019 en waarop gestuurd zou kunnen worden in 2020.

2019 Detentie centrum	Aantal	Gegron	Ongegron	Deels gegron	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Niet afgeboekt in Klaver
Disciplinaire straf	230	18	74	9		34	58	3			34
Persoonlijke voorwerpen	195	18	19	4	4	22	87	26	1		14
Ordemaatregel	108	13	27	4		22	10	3	2		27
Verzorging (persoonlijke)	93	1	8		1	11	45	6			21
Bejegening	80	1	1		1	37	17	18			5
2019 Jeugd											
Bejegening	166	2	11			63	37	48	2		3
Disciplinaire straf	125	16	45			7	33	17	2		5
Ordemaatregel	109	8	26	1		5	30	31	2	1	5
Verzorging (div)	97	3	4	1	1	15	37	32	3		1
Bewegingsvrijheid	85	4	32	1	1	8	15	19	2		3
2019 TBS											
Bewegingsvrijheid	390	27	109	23		81	47	22	13		68
Bejegening	141	1	7	1		39	10	22	3		58
Persoonlijke voorwerpen	137	5	11	2	3	31	18	20	6		41
Behandeling	132	7	10	5	2	43	12	32	4		17
Verzorging (persoonlijke)	111	1	8	1		19	6	9	1		66
2019 Volwassenen											
Disciplinaire straf	2686	231	1033	55	34	120	664	48	95		406
Rogatoir verzoek	1814				162		60		10	1482	100
Verzorging (div)	1630	71	283	1	44	339	524	175	35		158
Persoonlijke voorwerpen	1454	61	249	4	97	230	482	120	38	1	172
Bejegening	1336	16	81	5	8	622	323	157	18		106

- Bijlage 4: Overzicht toename / afname aantal klachten per sector op jaarbasis 2012-2019

2012	Totaal	
Det. Centrum	601	
Jeugd	1034	
TBS	1690	
Volwassenen	19784	
Totaal	23109	

2013	Totaal	T.o.v. 2012
Det. Centrum	989	stijging
Jeugd	1488	stijging
TBS	1924	stijging
Volwassenen	20217	stijging
Totaal	24618	stijging

2014	Totaal	T.o.v. 2013
Det. Centrum	906	Daling
Jeugd	1319	Daling
TBS	2027	Stijging
Volwassenen	22709	Stijging
Totaal	26.961	Stijging

2015	Totaal	T.o.v. 2014
Det. Centrum	403	Daling
Jeugd	1371	Stijging
TBS	2451	Stijging
Volwassenen	19798	Daling
Totaal	24023	Daling

2016	Totaal	T.o.v. 2015
Det. Centrum	524	Stijging
Jeugd	1926	Stijging
TBS	2113	Daling
Volwassenen	19361	Daling
Totaal	23924	Daling

2017	Totaal	T.o.v. 2016
Det. Centrum	584	Stijging
Jeugd	1308	Daling
TBS	2194	Stijging
Volwassenen	21143	Stijging
Totaal	25275	Stijging

2018	Totaal	T.o.v. 2017
Det. Centrum	809	Stijging

Jeugd	1269	Daling
TBS	2340	Gelijk
Volwassenen	21670	Daling
Totaal	26088	Daling

2019	Totaal	T.o.v. 2018
Det. Centrum	1372	Stijging
Jeugd	1278	Gelijk
TBS	2097	Daling
Volwassenen	21729	Daling
Totaal	26476	Stijging

Bron: Klaver registratiesysteem 2019

Beste voorzitters,

Sinds 2009 functioneert de Klankbordgroep Commissies van Toezicht op advies van de Inspectie Sanctietoepassing als landelijk platform of aanspreekpunt voor alle Commissies van Toezicht waarbij sprake is van toezicht op detentie. De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft sinds de oprichting meerdere malen het nut en de noodzaak van het bestaan van de Klankbordgroep benadrukt en bevestigd.

Als aanspreekpunt kan de Klankbordgroep namens de commissies van toezicht met verschillende gesprekspartners kwesties aan de orde stellen, die raken aan het dagelijks werk van de commissies. Reguliere overleggen vinden in dit kader onder andere plaats met Dienst Justitiële Inrichtingen, de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming, de Inspectie Justitie en Veiligheid, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, de Minister van Justitie en Veiligheid en de Nationale Ombudsman. Daarnaast is een vertegenwoordiger van de Klankbordgroep deelnemer aan de NPM-OPCAT overleggen.

Alle leden van de Klankbordgroep zijn overigens zelf actief lid van Commissies van Toezicht in het gevangeniswezen, forensische zorg of jeugdinstellingen.

Graag zou de Klankbordgroep haar positie richting de gesprekspartners nog meer willen borgen en vraagt daarbij graag uw hulp en reactie ten aanzien van onderstaand voorstel. Deze wens van de Klankbordgroep ligt helemaal in de lijn van de aanbeveling die het voorzittersoverleg van 2 oktober 2019 naar de Klankbordgroep uitsprak om een meer formele positie te realiseren en daarmee de zeggingskracht van de Klankbordgroep te vergroten.

Met de volgende activiteiten wil de Klankbordgroep haar betrokkenheid ten opzichte van de Commissies van Toezicht en haar positie als aanspreekpunt namens hen versterken.

- Actiever informeren van de commissies van toezicht over agenda's en verslagen van de maandelijkse vergaderingen van de Klankbordgroep;
- Het regelmatig bezoeken van verschillende Commissies van Toezicht en/of incidenteel deelnemen aan een vergadering van een commissie van toezicht;
- Het organiseren van halfjaarlijkse voorzittersbijeenkomsten. De eerstvolgende zal plaatsvinden op woensdagochtend 13 mei 2020.

Daarnaast organiseert de Klankbordgroep uiteraard de landelijke Themadag en beantwoordt zij, waar mogelijk, vragen die worden ingestuurd vanuit Commissies van Toezicht. Voor een totaaloverzicht van de activiteiten wordt graag verwezen naar het laatste jaarverslag van de Klankbordgroep (zie de bijlage bij deze mail). Dat jaarverslag (achter het wachtwoord) is naast meer relevante informatie over de Klankbordgroep CvT's (openbaar) te vinden op de website van het [Kenniscentrum CvT's](#).

Graag vragen we van u hierbij een bevestiging dat de Klankbordgroep vertegenwoordigingsbevoegd is om namens uw Commissie van Toezicht en haar leden het gesprek te blijven voeren met de hiervoor genoemde instanties. Uw reactie hierop ontvangen wij graag zo spoedig mogelijk maar in ieder geval *uiterlijk 1 maart 2020*.

Daarbij verbindt de Klankbordgroep zich aan de toezegging aan de commissies om de omschreven doelen en activiteiten zo goed mogelijk te bereiken c.q. te vervullen. Met deze bevestigingen kunnen we onze positie richting de gesprekspartners nog meer versterken.

Indien u hierover andere ideeën, tips, vragen of opmerkingen heeft, horen wij dit uiteraard graag per mail.

Met vriendelijke groet,

Leen Diepenhorst

Voorzitter van de Klankbordgroep Commissies van Toezicht.

Utrecht, 10 februari 2020

Geachte collega's van de commissies van toezicht,

Een van de activiteiten van de Klankbordgroep is gericht op het tot stand brengen van een opleiding voor nieuw benoemde leden in de Commissie van Toezicht. Nieuwe leden komen uit diverse sectoren van de samenleving en de kennis over de beginselenwetten, de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de CvT zijn lang niet altijd bij ieder nieuw lid bekend. Daarbij is het werk van de CvT-leden er de laatste jaren niet eenvoudiger op geworden, door (onder meer) enerzijds een juridificering van het toezicht/beklag en een steeds moeilijker populatie justitiabelen anderzijds. De Klankbordgroep heeft recentelijk met de hoofddirecteur DJI de vraag naar het aanbieden van een opleiding voor CvT leden opnieuw besproken. Uitkomst: het Opleidingsinstituut van DJI bereidt nu een digitale startersopleiding (e-learning) voor, die ook voor zittende leden van waarde kan zijn!

Er is al een opzet voor deze opleiding opgesteld. Deze is in de bijlage bijgevoegd. Graag ontvangt de Klankbordgroep uw opmerkingen naar aanleiding van deze opzet. Zoals gezegd, het gaat hierbij om een eerste kennismaking van nieuwe CvT leden met de beginselenwetten en de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de CvT's. In het eerste inleidende blok zullen alle doelgroepen (GW, Jeugd, FORZO en detentiecentra) kort behandeld worden.

Graag ziet de Klankbordgroep (en DJI) uw reactie op deze vraag komen bij de landelijk coördinator CvT, mevrouw mr. Donate Bouwer, email adres cc. in deze mail vermeld. Mogen we uiterlijk eind maart 2020 van u een reactie krijgen? Waarvoor dank!

Met collegiale groet,

Leen Diepenhorst, vz. Klankbordgroep CvT's

I Dit is DJI

Missie en visie ministerie van Justitie
Missie DJI
Straffen en maatregelen
Divisies DJI
Landelijke diensten

II Gevangeniswezen

Penitentiaire beginselen
Juridisch kader
De Divisie GW
Selectie & plaatsing
Rechten en plichten
gedetineerde

II JJI

Juridisch kader
De jeugdige
Divisie JJI
Rechten en plichten jeugdige

II Forensische zorg

Juridisch kader: de tbs-
maatregel
Divisie forensische zorg
Rechten en plichten tbs-
gestelde

II Vreemdelingenbewaring

Beginselen
vreemdelingenbewaring
De vreemdeling
Rechten en plichten

III De Commissie van toezicht

Juridisch kader: Pbw en PM
Taken en bevoegdheden
Benoeming en
samenstelling
De maandcommissaris
De beklagcommissie
Jaarverslag

IV Klachtrecht

Drie klachtprocedures
De beslissing van de directeur
Het klaagschrift
Procedure: klacht,
verweerschrift, zitting
beklagcommissie
Uitspraak: niet-ontvankelijk,
ongegrond, gegrond
Beroep RSJ

Algemeen

- Deelnemers volgen vier blokken. Zij maken een keuze uit blok, afhankelijk van welke doelgroep is ingesloten in hun inrichting.
- De training wordt via een ELO-applicatie aangeboden.
- Aan de training is geen examen verbonden